



**IMPACTRAPPORT HKUX
2023 - 2024**

**PROGRAMMA CREATIEF ONDERNEMERSCHAP
FULL VERSION**



DIT LEES JE IN DIT RAPPORT

1. INTRODUCTIE

HKUX
Creatief Ondernemen bij HKU
Programmaliijnen 2023/2024
Hoe en met wie?

2. WHO DOESN'T LOVE THE NUMBERS? HKUX IN CIJFERS

- i. Professionalisering van studenten, alumni en docenten
- ii. Bewerkstelligen Onderwijsinnovatie
- iii. Bevorderen Netwerkvorming bevorderen van HKU'ers via samenwerking met externe partners

3. CIJFERS GEVEN INZICHT, MAAR VERHALEN NOG MEER.

- Case 1: Professionalisering van studenten.
exposure prep - workshop ter voorbereiding op de eindexamenexpositie
- Case 2: Professionalisering van alumni.
Talentprogramma - voor recent afgestudeerden
- Case 3: Professionalisering van docenten.
Co-ontwerp ondernemerschapsonderwijs
- Case 4: Creatief Talent Werkt - Onderwijsinnovatie
- Case 5: Samenwerken met externen - Netwerkvorming van HKU'ers

4. WIE MAAIEN WIL, MOET ZAAIEN.

- De route van alumna Martijntje Baarda
De route van project Creatief Talent Werkt
De impact van HKUX in 2023/2024

5. WIE IS TEAM HKUX?



1. INTRODUCTIE

HKUX

HKUX is het innovatielab op het gebied van Creatief Ondernemen. Met als primair doel: studenten, docenten en alumni ondersteunen in hun ondernemerschap. We dragen bij aan het ontwikkelen van actueel en innovatief ondernemerschapsonderwijs en koppelen creatieven aan externe partijen. Op die manier werkt HKU aan een groter ideaal: studenten weerbaar en wendbaar maken om nu en in de toekomst impact te maken binnen en buiten de creatieve sector.

In dit rapport lees je hoe HKUX van september 2023 tot en met juli 2024 heeft bijgedragen aan de professionalisering van studenten, alumni, docenten en het kunstonderwijs in het algemeen, en daarmee aan de versterking en verduurzaming van de creatieve sector.

“Een stimulerende en ondersteunende leer- en werkomgeving: dat is wat wij onze studenten en medewerkers willen bieden. Het krijgen van onderzoeks- en ondernemerschapservaring in uitdagende praktijksituaties zien wij als een noodzakelijk onderdeel daarvan.”

CREATIEF ONDERNEMEN BIJ HKU

Het programma Creatief Ondernemerschap is er om studenten en alumni goed toe te rusten op een arbeidsmarkt in transitie en ze daar zelfredzaam in te laten zijn. Dit doen we door als een lab te functioneren waar kennis over creatief ondernemerschap wordt aangeboden, ontwikkeld en gedeeld. We bieden creatief professionals een springplank naar buiten, geven impulsen aan de vernieuwing van het HKU onderwijs vanuit een ondernemend perspectief en laten externen de kracht van creativiteit in andere contexten ervaren. Door onze nauwe samenwerking met het onderwijs fungeren we niet alleen als kennisontwikkelaar, maar dragen we ook bij aan onderwijsvernieuwing en ondersteunen we docenten bij het ontwikkelen van passend ondernemerschapsonderwijs.

“HKUX is een plek waar je terecht kan met al je vragen over ondernemerschap en verder is er kennis aanwezig over ongeveer alles wat je kan helpen na het afstuderen van een kunstopleiding. Het is informeel, gezellig en behulpzaam.”

ALUMNUS

“Een plek waar je serieus genomen wordt als beginnend creatief ondernemer en waar alle kleine en grote drempels en overwinningen in het proces er mogen zijn.”

STUDENT



“Wie aan ondernemerschap denkt, denkt misschien aan het regelen van je inschrijving bij de KVK, precies weten hoe je de aangifte inkomstenbelasting doet en hoe je die potentiële opdrachtgever omverblaast. Ja, het zijn zaken die horen bij het ondernemerschap, maar veel fijner is het om een ondernemende houding te ontwikkelen. Je hoeft niet alles zelf te doen of te weten, maar het is verdomde handig als je inzicht hebt in waar jij als maker van waarde kunt zijn, het vertrouwen voelt om het werkveld te verkennen, het nog steeds spannend vindt om over geld te praten, maar niet langer eng.”

ANNETTE KNOL

Dit impactrapport is gebaseerd op evaluaties van workshops, kennissessies, het talentprogramma, professionaliseringsaanbod, enquêtes, interviews met studenten, alumni en docenten. Dit rapport is opgesteld door HKUX.

PROGRAMMALIJNEN 2023/2024

I. Professionalisering

II. Bewerkstelligen onderwijsinnovatie

van studenten,

III. Bevorderen netwerkvorming van HKU'ers

alumni en docenten

TERUGKERENDE INGREDIËNTEN IN ALLE HKUX PROGRAMMA'S

- Ondernemende houding aanleren
- Studenten, alumni en docenten aan passende opdrachten helpen
- Kennis delen over ondernemerschap
- Verschillende disciplines, lichten en ervaringen bij elkaar brengen
- Warm HKU netwerk aan studenten en alumni koppelen
- Enthousiasme, vertrouwen en een portie positieve energie
- Ontwikkelen, testen en verspreiden van creatief ondernemend onderwijsmateriaal
- De warme en actieve HKUX community uitbreiden, zodat ze met elkaar en van elkaar leren

HOE EN MET WIE?

HKU vindt het belangrijk om studenten, docenten en alumni te ondersteunen in hun ondernemerschap. Het ligt volledig in de lijn van het toekomstig meerjarenplan 2024-2030.

In 2023/2024 hebben we vanuit HKUX gewerkt met studenten, alumni, docenten, studieleiders, directeuren en externen. De gezamenlijke insteek is ruimte creëren om te ervaren wat creatief ondernemerschap kan betekenen voor een rijke en succesvolle toekomst van studenten, alumni, docenten en ons onderwijs.

HKUX werkt volgens een circulair proces. We ontwikkelen activiteiten en onderwijsmateriaal die opnieuw gebruikt en doorontwikkeld kunnen worden in diverse contexten. Onderwijsformats worden bijvoorbeeld getest binnen het talentprogramma, en wanneer ze succesvol zijn, worden ze ingezet in het reguliere onderwijs. Ons uitgangspunt is het bouwen aan een duurzame sector, waarbij we ook ons eigen proces duurzaam inrichten.

HKUX IS EEN LAB

Iedereen in en rondom het lab speelt een rol om materiaal te ontwikkelen dat leidt tot passend ondernemerschapsonderwijs, professionalisering van creatief talent en innovatie. Dat doen we o.a. door:

- samen met Schools plannen ontwikkelen voor ondernemerschapsonderwijs
- samen met het lectoraat kennis vertalen naar tools voor creatief ondernemen.
- samen met onderwijskundigen didactisch ondernemerschapsmateriaal ontwikkelen
- samen met projectteams urgente thema's vertalen naar creatief ondernemerschap, zoals de betekenis van generatieve AI voor creatief professionals



- expliciet value

- waardepropositie gaat ook over niet creatieve waardepropositie.
- CP moet zijn waardepropositie scherp maken en
- CP moet zichzelf klein! kunnen onderscheiden
↳ starten met 1-0 achter
↳ verschillende werelden, air van kunst & de maatschappij

AARDE PROPOSITIE

...enampische manier kennismaken (keuze al in het ontwerp)
...werken met afgestudeerden (vertrouwen)
...vanuit de zorginstelling
...het primaire proces raken in zijn!
...voorbereiden zijn die autoonoom
...kracht van creatieve laten zien!
...aan investering te doen
...daarom graag met partners
...re erovering (may ook in
...maakt dat er vertrouwen
...al in opdracht werken?
↓
...makkelijker voor de MKB!
...extreme partner!
...geen tijdsdrukken
...geen risico
...hinder

CREATIEF TALENT WERKT

...WEL...
...HEBT...
...V...
...OCES



2. WHO DOESN'T LOVE THE NUMBERS? HKUX IN CIJFERS

In 2023/2024 zijn al onze programma's gemonitord. Dit zijn de cijfers van onze drie programmalijnen:

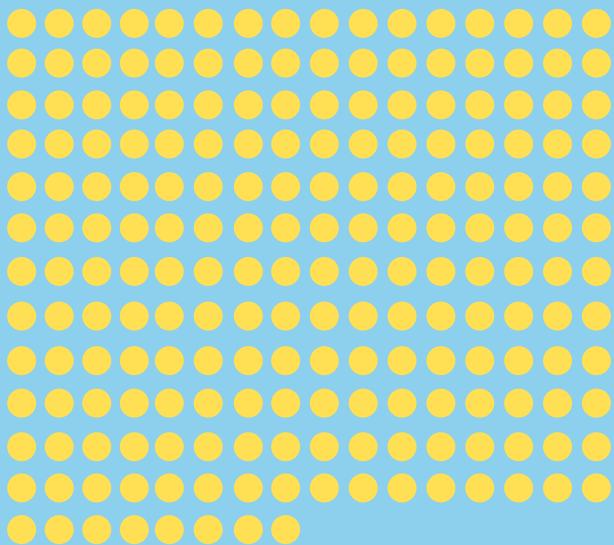
I. PROFESSIONALISERING VAN STUDENTEN, ALUMNI EN DOCENTEN

DEELNEMERS HKUX

40%
alumni

55%
student

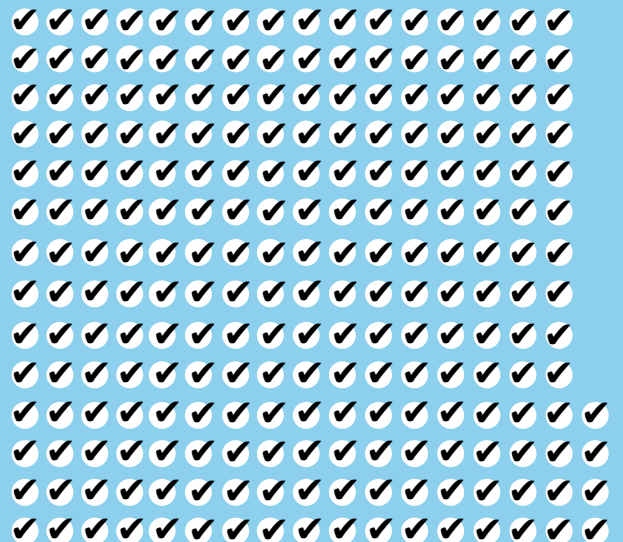
5%
docent



Meer dan **200**
COACHINGS



20 MONDAYS, waarin makers hun week
kunnen starten in HKUX



228 INGEVULDE
ENQUETES

DIT ZIJN DE ALGEMENE VRAGEN VAN STUDENTEN EN ALUMNI IN 8 CATEGORIEËN.

1. ZICHTBAARHEID & BRANDING

- Hoe kun je zichtbaarheid creëren voor jouw werk bij je beoogde doelgroep?
- Hoe kun je je portfolio zo vormgeven dat je de juiste mensen aanspreekt?
- Hoe pitch je een technisch project aan mensen zonder technische affiniteit?

2. NETWERKEN & SAMENWERKEN

- Hoe bouw ik aan een netwerk/community en kom ik in contact met werkgevers?
- Hoe kun je betaalde samenwerkingsopdrachten vinden en de juiste mensen?
- Hoe kun je een 'wereld' binnentreden die redelijk gesloten is?

3. FINANCIERING & PRIJSBEPALING

- Hoe zorg ik ervoor dat ik geen gratis werk meer doe en weet hoe ik mijn werk moet prijzen?
- Hoe kun je aan financiering komen, je financiën goed organiseren en een goede prijs bedenken?
- Hoe kun je subsidies krijgen voor projecten of als beginnend ondernemer?

4. BALANS & PLEZIER

- Hoe vind je balans tussen iets doen omdat het goed betaalt en iets doen omdat je het leuk vindt?
- Hoe houd ik balans tussen vrij werk en werk in opdracht?
- Hoe kun je plezier blijven houden in het maken ondanks de druk van geld verdienen?

5. STRATEGIE & PROCES

- Hoe maak ik een goede planning waar ik me aan kan houden?
- Hoe kun je groter nadenken over jouw bedrijf en diensten?
- Hoe kun je kleine ideeën werkelijkheid maken?

6. JURIDISCHE BESCHERMING & ADMINISTRATIE

- Hoe zeg je een opdracht af die niet bij je past?
- Hoe stel ik een overeenkomst op voor mijn product/dienst, zodat anderen daar niet mee aan de haal gaan zonder dat het mij wat oplevert?
- Hoe kun je een overeenkomst aangaan met een externe partij, vooral in de beginfase van je bedrijf?

7. DIVERSITEIT & INCLUSIE

- Hoe maak ik mijn sector toegankelijker voor vrouwen en queer personen?

8. RUIMTE & LOCATIES

- Hoe vind ik een goede werkplek of een atelier waar ik me thuis voel?
- Hoe kun je terecht komen bij geschikte speelplekken voor jouw (theater) werk?
- Hoe vind ik een betaalbare plek waar ik kan experimenteren met nieuw werk?

DE VRAAG ACHTER DE VRAAG

We merken vaak dat makers met een andere vraag binnenkomen dan waarmee ze uiteindelijk vertrekken. Ons doel is om iedereen te ondersteunen bij het maken van goede keuzes als creatief professional. En natuurlijk helpen we iedereen ook praktisch op weg.

“Hoe moet ik me inschrijven bij de KvK?”

“Hoe wil ik mijn werkende leven starten, en past het ondernemen bij mij en mijn workflow?”

“Kun je meelesen met mijn fondsaanvraag?”

“Hoe kan ik mijn financieringsmix het beste opbouwen zodat ik mijn kansen kan spreiden?”

“Help, ik moet een samenwerkingscontract maken voor een eigen project”

“Welke rol wil ik aannemen in een samenwerking, waar ben ik wel en niet goed in, en welke mensen moet ik betrekken in de samenwerking om een zo goed mogelijk team te hebben?”



 **BEKIJK VIDEOPORTRET**

“Bijvoorbeeld als ik een vraag had, kon ik bij HKUX langskomen en kreeg ik een antwoord. In bredere zin heeft het me geholpen doordat ik me ondersteund voel. Dat voelt heel fijn. Het feit dat er een plek is waar ik kan werken, met een bron van kennis over onderwerpen die ik nu aan het onderzoeken ben en waar ik nog niet extreem veel van af weet, geeft me zelfvertrouwen en stelt me gerust omdat ik weet ik heb een plek waar ik naartoe kan.”

NONNA HOOGLAND, ALUMNA ILLUSTRATION

HKU COMMUNITIES ONLINE

In 2024 heeft HKUX twee whatsappgroepen opgericht. Zo kunnen studenten, alumni en docenten toegang krijgen tot open calls en netwerken, en op de hoogte blijven van wat er in het culturele circuit speelt. Iedereen kan via HKUX toegang krijgen tot deze online communities.

NETWERK, KENNIS & UITNODIGINGEN

Dit is een groep om netwerken met elkaar te delen. Denk aan een uitnodiging voor een borrel bij een museum, of paneltalk van de muziekindustrie. Of de mogelijkheid om een atelier te huren bij een broedplaats. Het gaat vooral om zaken waarvoor je als maker in eerste instantie niet betaald krijgt.

OPEN CALLS, OPDRACHTEN EN SUBSIDIES

Dit is een groep om betaalde kansen voor alle disciplines te delen met elkaar. Van open calls en opdrachten tot subsidies en crowdfunding.

258 OPEN CALLS, netwerkmogelijkheden en financieringsmiddelen gedeeld met studenten, alumni en docenten



ADVIEZEN VAN STUDENTEN EN ALUMNI AAN HET ONDERWIJS VAN HKU

Het gehele jaar door vragen we aan studenten en alumni:

Als je advies zou mogen geven aan je eigen opleiding over creatief ondernemerschap: wat zou dat dan zijn?

Deze adviezen nemen wij serieus en verwerken wij altijd in de HKUX-programma's. Daarnaast delen wij deze adviezen met Schools in gesprekken over ondernemerschapsonderwijs.

"Besteed hier echt meer aandacht aan. Ik snap dat onze creativiteit ontwikkelen voorop staat, alleen ons doel is rondkomen met onze keuze van opleiding. En omdat de stap van studie naar professioneel voor velen als groot wordt ervaren vind ik dat hier gedurende de laatste twee jaar meer aandacht aan besteed mag worden."

STUDENT FASHION DESIGN JAAR 4

"Ik denk dat ik vooral informatie miste over hoe ik mijn positie in het werkveld kon vinden. Ik voelde me soms onzeker over mijn toekomst. Of ik wel een plek kon vinden waar ik plezier heb in het werk en rond kan komen."

ALUMNUS GRAPHIC DESIGN

"Ik miste het tijdens mijn opleiding in de laatste maanden toen ik een collectief startte. Ik wist niet goed welke stappen ik moest nemen in het ondernemen. Wel of geen stichting? Waar kan ik geld krijgen?"

ALUMNUS THEATRE & EDUCATION

"Er is eigenlijk geen aandacht voor, ook in eerdere jaren zou het fijn zijn om al hier en daar iets te horen over ondernemerschap, verder is het goed om kruisbestuiving tussen de verschillende opleidingen te stimuleren"

STUDENT PRODUCT DESIGN JAAR 4

"Tijdens mijn afstuderen; toen ik die voorstelling aan het maken en organiseren was, werd ik geconfronteerd met het besef dat ik helemaal geen les had gehad in fondsenaanvragen/ geldzaken/kvk, of althans niet op een manier en moment dat ik er wat mee kon. Omdat ik die dingen wel nodig had om mijn afstudeervoorstelling te maken heb ik me daar toen zelf heel erg in verdiept en allerlei docenten om raad gevraagd, en ben er via die weg alsnog vrij snel vrij handig in geworden. Maar dat had ik natuurlijk veel liever anders gehad - dat school me erop had voorbereid zodat ik het paraat had wanneer nodig. Ik had vrij lang het idee dat het dingen waren die iedereen al hoorde te weten, en dat er daarom geen degelijke lessen over waren, tot ik ontdekte dat het eigenlijk voor iedereen een raadsel was, juist omdat er geen degelijke lessen over waren."

ALUMNUS MUSICIAN 3.0

"Wij kregen bijvoorbeeld een groepsproject met opdrachtgever waarvoor we een begroting aan moesten leveren, maar hadden geen enkele les gehad over prijsbepaling (alleen wat er in een begroting moet staan)"

ALUMNUS GAME DESIGN

"Ik had graag in het 3e en 4e jaar hier meer over willen leren, toen werd het relevant"

ALUMNUS AUDIOVISUAL MEDIA

II. ONDERWIJSINNOVATIE BEWERKSTELLIGEN

Het afgelopen jaar zijn er meer dan 60 gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers uit het onderwijs van HKU, onder wie directeuren, studieleiders en docenten en plannen gemaakt over samen optrekken in het verbeteren van creatief ondernemerschapsonderwijs en/of laten landen van externe opdrachten in het onderwijs van HKU:

DESIGN, MEDIA

KUNST & ECONOMIE, BEELDENDE KUNST, CREATIVE TRANSFORMATION

MUZIEK & TECHNOLOGIE, GAMES

CONSERVATORIUM, THEATER

In 2023/2024 zijn er al **24 NIEUWE SAMENWERKINGEN** ontstaan met Schools, met 1 tot 5 activiteiten per samenwerking

Reactie vanuit schools en HKUX: **100% zeker** voor herhaling vatbaar + wens voor uitbreiden en verduurzamen

DENK AAN:

- Workshops Positionering en Artist Statement bij Design for Change and Innovation
- Adviesgesprekken over ontwikkeling seminar Fine Art + gezamenlijke uitvoering van 2 lessen
- Reeks professionaliseringsbijeenkomsten over Generatieve AI voor en met het docententeam van Design
- Sessie over inzicht in het makersveld met Incubate KE
- Panelgesprek met alle afstudeerders van het Conservatorium over de rol van AI in hun toekomstige werkveld.
- Workshop Financieringsmix voor IMT & Medialab



LUISTER NAAR DE ERVARINGEN VAN SHENUBIAN BOASMAN, DEELNEMER AAN DE WORKSHOP FINANCIERINGSMIX

Door alleen deze samenwerkingen ongeveer **500 STUDENTEN** bereikt

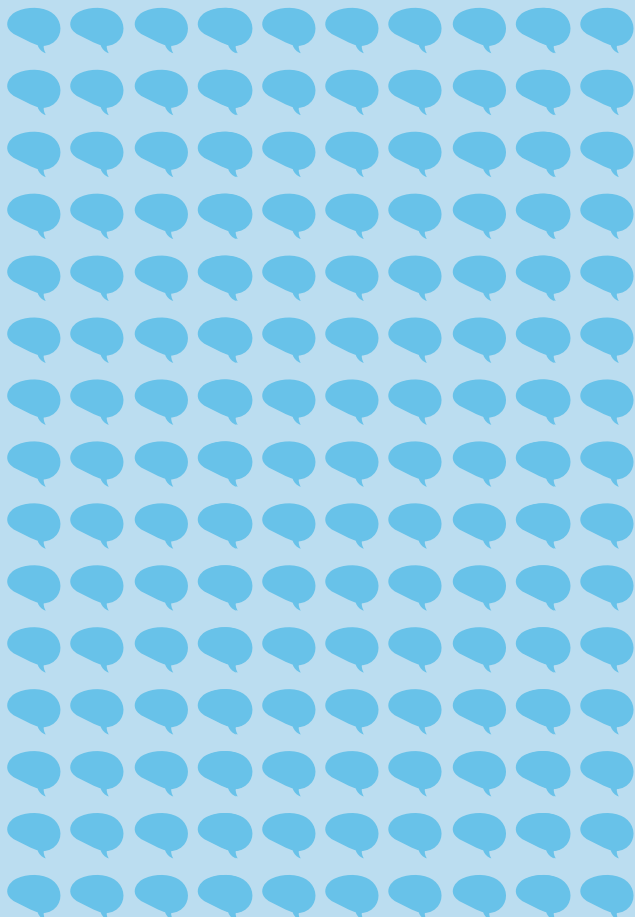
 **BEKIJK VIDEOPORTRET**



III. NETWERKVORMING BEVORDEREN VAN HKU-ERS VIA SAMENWERKING MET EXTERNE PARTNERS

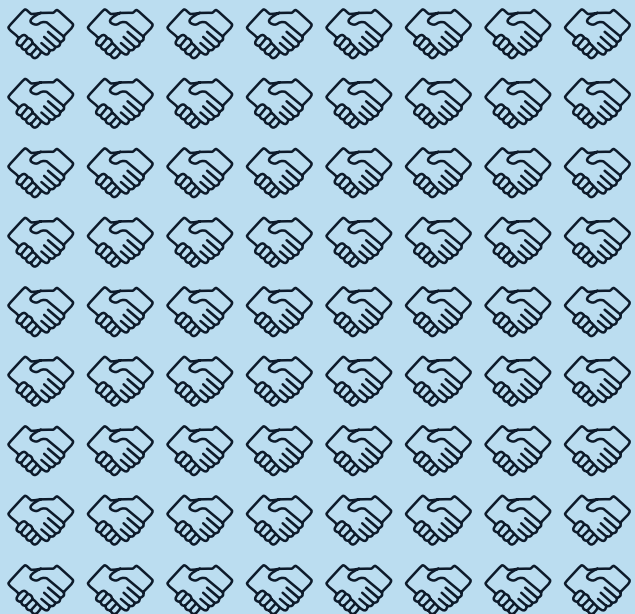
150 VERKENNENDE GESPREKKEN

met partners



72 CONCRETE SAMENWERKINGEN

met externen



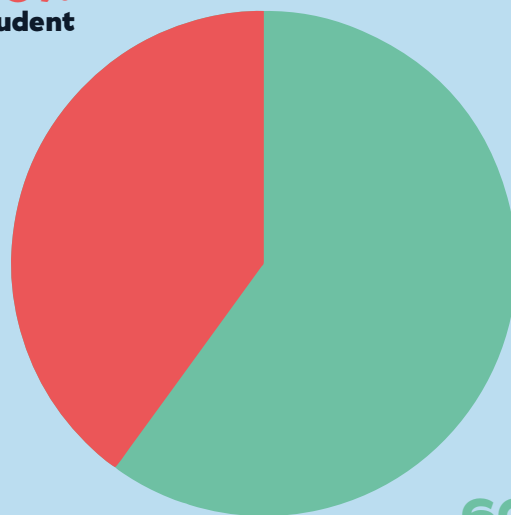
SOORT VRAGEN VAN DE PARTNERS

1. Tentoonstellingen en exposities
2. Losse kunst en installaties op verschillende plekken
3. Directe opdrachten en open calls voor studenten en alumni
4. Rol spelen in projecten rondom onderzoek en innovatie
5. Samenwerkingen met het onderwijs
6. Zichtbaarheid bieden

Samenwerkingen zijn veelal opgezet rondom sociaal-maatschappelijke thema's.

MAKERS GEKOPPELD AAN EXTERNE PARTNERS

40%
student



60%
alumni

MAAK KENNIS MET ONZE SAMENWERKINGSPARTNERS VAN 23/24

HKU werkt samen met partners uit de publieke en private sector, op zowel regionale, nationale als internationale schaal. Hieronder de partners met wie dit jaar is samengewerkt.

I Light U festival
Bibliotheek Utrecht
Centraal Museum
Ace & Tate
Greenberry
Gemeente Utrecht
Stadhuis Utrecht
Stadskantoor Utrecht
Landhuis Oud Amelisweerd
Universiteitsmuseum Utrecht
blowUP media
Theater Kikker
Utrecht Marketing
Berlijnplein Utrecht
Jaarbeurs Utrecht
Centrum Management Utrecht
HAK
MKB werkplaats Utrecht
NS
Snijboon
Daens
Tiger Gym
Kabul a Gogo
Berenschot
Spoorwegmuseum
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Stadswaerde
Monobanda
Het NUT
VONK festival
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Residenties Utrecht
VPRO
De Plaatsmaker
RAUM
Museum De Fundatie Zwolle
Kamp Amersfoort
Cazas Wonen
SSH
Topaz
We Are Public
Health Hub Utrecht

Universiteit Utrecht
HEMA
Hifi Klubben
De Kargadoor
Hifi Wilbert
Puha
Zolamanola
JWLS Utrecht
Studio HENK
bij den dom
Joods Museum

EN MET DEZE PARTNERS ZIJN PLANNEN IN DE MAAK VOOR 24/25:

Art Utrecht
Domtoren ontrafeld
Klepierre
De Nederlandsche Bank
Catharijne Convent
DDF What if Lab
Stedelijk Museum Amsterdam
PONT
ZKH Tergooi
Twijnstra Gudde
Triodos Bank
Younity
Tivoli Vredenburg
NS
Upcycle Centrum
Q Kunst
Provincie Utrecht

3. CIJFERS GEVEN INZICHT MAAR VERHALEN NOG MEER

De activiteiten van HKUX zijn legio. In dit hoofdstuk bespreken we een aantal casussen die representatief zijn voor onze werkwijze met daarin aandacht voor de professionalisering van studenten, alumni en docenten, de ontwikkeling van nieuw en innovatief onderwijsmateriaal en de samenwerking met externe partners.



5 CASES, 5 VERHALEN

CASE 1 PROFESSIONALISERING VAN STUDENTEN EXPOSURE PREP - WORKSHOP TER VOORBEREIDING OP DE EINDEXAMENEXPOSITIE

WHAT'S THE CASE?

Je werkt hard aan je afstudeerproject: op naar Exposure! Maar als je daar eenmaal staat, hoe vertel je jouw verhaal dan aan verschillende bezoekers? Hoe laat je zien wat je waard bent? Hoe bepaal je een mooie prijs voor jouw werk? We presenteerden in het voorjaar van 2024 EXPOSURE PREP voor studenten in hun laatste fase van de studie. Dit is het moment dat door studenten als meest urgent wordt ervaren om met creatief ondernemerschap bezig te zijn. Vol vertrouwen na(ar) je afstuderen!

In een reeks van vier workshops leren afstudeerders de basisvaardigheden van iedere creatief professional. We betrekken experts en alumni uit verschillende disciplines en wijzen de afstudeerders de weg. Zo beginnen ze met meer vertrouwen aan Exposure, en aan de periode daarna.

**WORKSHOP 1:
POSITIONERING**

**WORKSHOP 2:
ARTIST
STATEMENT**

**WORKSHOP 3:
THE PRICE
IS RIGHT**

**WORKSHOP 4:
PITCH YOUR
PROJECT**

WAAROM EXPOSURE PREP?

Er is binnen het onderwijs behoefte aan een sterkere verankering van de voorbereiding van studenten op de beroepspraktijk. Zowel studenten als docenten geven dit signaal af. Dit vraagt om ruimte in onderwijsprogramma's en weloverwogen keuzes. HKUX krijgt dagelijks vragen van studenten, alumni en docenten over hoe zij zaken buiten HKU kunnen aanpakken. Het uiteindelijke doel is daarom om ondernemendheid en een ondernemende houding steviger te verankeren in het onderwijs. Op deze manier treden studenten met vertrouwen de toekomst tegemoet en leren zij met hun werk en gedachtegoed bijdragen aan de maatschappij. De praktijk laat echter zien dat er nog stappen gezet moeten worden om dit goed te integreren in het onderwijs. Hierop vooruitlopend, heeft HKU X een toegankelijk programma ontwikkeld voor studenten in de laatste fase van hun studie. De opzet is generiek en toepasbaar op alle disciplines, en kan worden aangepast aan de specifieke vraagstukken die binnen elke discipline spelen. De workshops zijn in verschillende vormen aangeboden, in nauwe samenwerking met het onderwijs. Een terugkerende factor was de interdisciplinaire samenstelling van de groep.

DE CIJFERS

MET WIE?

BEELDENDE KUNST: 2

Fine Art: 2

GAMES: 7

Game Art: 4

Game Development: 2

Interaction Design: 1

KUNST EN ECONOMIE: 2

Kunst & Economie: 2

MUZIEK EN TECHNOLOGIE: 1

Muziek & Technologie: 1

THEATER: 3

Theater Vormgeving: 1

Theatre Design: 1

MA Scenography: 1

CREATIVE TRANSFORMATION: 6

Design for Change & Innovation: 4

Master Kunsteducatie: 2

DESIGN: 80

Verplicht in het rooster, waarvan 25 ook zelf aangemeld

Graphic Design: 9

Fashion Design: 24

Product Design: 28

Spatial Design: 28

AD Connected Design: 1

MEDIA: 24

Image & Media Technology: 12

Fotografie: 6

Illustratie: 3

Animatie: 2

AVM: 1

CONSERVATORIUM: 2

Jazz / Pop Vocals: 1

Compositie en Muziekproductie: 1

HOE GEWAARDEERD?

Ik kon de workshops goed volgen: 4.42/5 ★★★★★

Ik liep na de workshops met meer kennis de deur uit: 4.35/5 ★★★★★

Ik liep na de workshops met meer vertrouwen de deur uit: 3.88/5 ★★★★★

Ik kan wat ik heb geleerd toepassen in mijn eigen praktijk: 4.04/5 ★★★★★

De workshops kwamen op het goede moment voor mij: 3.92/5 ★★★★★

★★★★★

Ik vond het fijn dat de deelnemers vanuit verschillende opleidingen van HKU kwamen: 4.23/5

IN MIJN OPLEIDING IS HET VOLGENDE AAN BOD GEKOMEN:

... hoe ik mijzelf als maker en mijn werk positioneer naar buiten: 3.42/5 ★★★★★

... hoe ik een artist statement maak: 2.69/5 ★★★

... hoe ik mijn prijzen als maker bepaal: 1.81/5 ★★

... hoe ik mijn verhaal pitch aan verschillende doelgroepen: 2.19/5 ★★

- 126 studenten inzicht gegeven in belang van een ondernemende houding;
- Ondernemerschap(sonderwijs) meer toegankelijk gemaakt voor Schools;
- goede samenwerking opgezet met Schools, voornamelijk met Design en Media
- draagvlak ontwikkeld bij docenten en studieleiders voor een vervolg in schooljaar 24/25

KANSEN VOOR DE TOEKOMST?

- Duurzame implementatie. Gezamenlijke doorontwikkeling van materiaal en formats, zodat het kan landen in de reguliere curricula.
- De olievlekmethode. Meer Schools aan laten haken omdat ze successen zien bij collega's. HKUX fungeert dan als kennishub.
- Workshops los aanbieden in het onderwijs, niet alleen voor afstudeerders maar pilots ontwikkelen voor implementatie in jaar 1 t/m 3.



CASE 2

PROFESSIONALISERING VAN ALUMNI

TALENTPROGRAMMA - VOOR RECENT AFGESTUDEERDEN

WHAT'S THE CASE?

Afgestudeerd en dan? Alumni hebben baat bij ondersteuning, netwerken en een veilige omgeving om te kunnen groeien in hun ondernemerschap, zodat zij sneller stappen kunnen zetten richting een succesvolle praktijk. Het talentprogramma biedt hiervoor de perfecte start. Je wisselt uit met andere creatieven over allerlei zaken ten aanzien van ondernemerschap en je bouwt samen aan een meer robuuste toekomst. HKUX ondersteunt alumni bij het zetten van vervolgstappen met afstudeerwerk of andere projecten. Daartegenover staat dat je als deelnemer jouw kennis deelt met studenten, docenten, Schools, en helpt om het ondernemerschapsonderwijs van HKU te ontwikkelen en actueel te houden. Het talentprogramma versterkt het vertrouwen in eigen kunnen en zorgt voor een soepelere landing in het werkveld als creatief professional. Het programma wordt zeer hoog gewaardeerd door de deelnemers.

IN DIT PROGRAMMA

- ✓ Leren alumni van experts en met elkaar
- ✓ Wordt kennis gedeeld over uiteenlopende vormen van ondernemen in en buiten de kunsten
- ✓ Wisselen alumni ervaringen uit en werken zij samen met makers van andere disciplines
- ✓ Bouwen alumni aan een waardevol netwerk
- ✓ Brengen we alumni in netwerken en leiden we ze naar betaalde opdrachten
- ✓ Helpen vers afgestudeerden HKU om passend en actueel ondernemerschapsonderwijs te ontwikkelen door inzichten en ervaringen te delen met het onderwijs

WAAROM EEN TALENTPROGRAMMA?

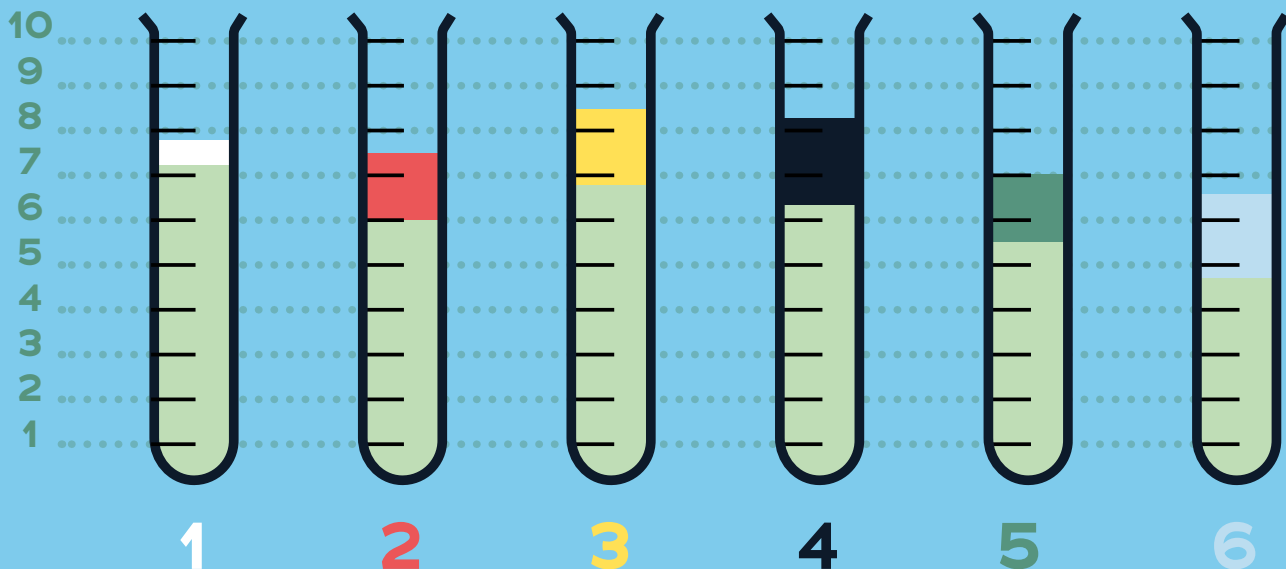
HKU is een lerende organisatie die graag up-to-date ondernemerschapsonderwijs aanbiedt. In het talentprogramma ondersteunen we vers afgestudeerden vanuit het principe 'wij investeren in jou en jij investeert in ons'. Het talentprogramma biedt startende creatief professionals een 'zachte' landing in de praktijk. Ze gaan met veel vertrouwen hun toekomst tegemoet, wat resulteert in tevreden alumni die trots zijn op HKU.

MET WIE?

- interdisciplinaire creatieve community van **35 VERS AFGESTUDEERDEN**, verdeeld over alle schools
- **43 EXTERNE PARTNERS** met podium gelegenheid of kennisdeling
- **10 gastsprekers**, zoals Kristel Casander van voordekunst
- en impliciet alle onderwijsprofessionals met wie we na het talentprogramma hebben samengewerkt, om de opgedane inzichten te laten landen in het HKU-onderwijs

HOE GEWAARDEERD?

Uit een nul- en eindmeting blijkt dat alumni door het HKUX-programma beter weten...



1. ... wat hun kwaliteiten als maker zijn
2. ... hoe zij kunnen vertellen over hun kwaliteiten aan anderen
3. ... hoe zij van waarde zijn in samenwerking met anderen
4. ... waar zij komend jaar mee bezig willen
5. ... wie zij willen bereiken met hun werk
6. ... hoe zij personen kunnen bereiken met hun werk

Meer dan de helft van de X'ers heeft betaald werk / opdracht(en) kunnen halen uit het netwerk van HKUX!

AAN HET BEGIN VAN HET PROGRAMMA GAVEN ALUMNI AAN MET DEZE THEMA'S AAN DE SLAG TE WILLEN

- Connecties/netwerk opbouwen
- (Levensonderhoud van) ondernemen
- Werkweek organiseren/overzicht taken
- Financieel overzicht
- Zelfvertrouwen
- Jezelf/je werk goed presenteren
- Doelgroep bereiken
- Waarde bepalen
- Kiezen voor juiste opdrachtgevers
- Balans passie/werk
- Relatiebeheer

CONCRETE RESULTATEN?

- Deelnemers gaan met meer vertrouwen en tools het werkveld in
- Opdrachten voor vers afgestudeerden van partners uit Utrecht en omstreken.
- Gehonoreerde subsidieaanvragen
- Nieuwe samenwerkingen ontstaan
- Tientallen gesprekken, gastlessen en programma's gehost door alumni in het reguliere onderwijs

KANSEN VOOR DE TOEKOMST

- Nieuwe en verbeterde workshopformats die HKUX samen met het onderwijs als didactisch materiaal kan inzetten
- Goede grip op de behoeften van studenten en alumni over creatief ondernemerschap, waardoor we wederom stevige programma's neer kunnen zetten
- Terugkerende samenwerkingspartners voor jaar 24/25 voor zowel studenten als alumni
- Studenten die ons eerder nog niet goed wisten te vinden (voornamelijk Conservatorium en Theater) zijn door alumni aangespoord om HKU X te gaan benaderen.

“Ik haal heel veel uit de groep, alleen al uit het idee dat iedereen met hetzelfde soort proces bezig is en dat de ruimte onze gezamenlijke leer-en-probeerplek is. Ik voel me heel erg gesteund in waar ik mee bezig ben.”

DEELNEMER TALENTPROGRAMMA 23/24

“Ik wist niet dat ik dit soort informatie 3 jaar geleden al goed had kunnen gebruiken. Nu leer ik het bij X omdat ik het nodig heb maar als ik in het 2e jaar van de opleiding bijvoorbeeld het fondsen/subsidie landschap al had gekend had ik eerder stappen gezet. Maar ik wist gewoon niet wat de mogelijkheden zijn.”

DEELNEMER TALENTPROGRAMMA 23/24



CASE 3 PROFESSIONALISERING VAN DOCENTEN CO-ONTWERP ONDERNEMERSCHAPSONDERWIJS

WHAT'S THE CASE?

Vanuit HKUX zetten we dit jaar in op uiteenlopende vormen van docentprofessionalisering. Dichtbij het onderwijs, meteen toepasbaar en in nauwe samenwerking met docenten. Zo onderscheiden we:

- aanwezigheid van docenten bij HKUX workshops ter inspiratie en om zich de materie van de workshop eigen te maken,
- Co-creërend passend ondernemerschapsonderwijs materiaal ontwikkelen,
- kennis delen en ontwikkelen ten behoeve van de eigen beroepspraktijk van docenten.

WAAROM PROFESSIONALISERING?

Veel HKU docenten hebben naast hun aanstelling bij HKU ook een eigen maakpraktijk. We geloven dat wanneer docenten gestimuleerd worden om hun eigen maakpraktijk verder te professionaliseren, zij dit, met de juiste begeleiding, ook kunnen integreren in het onderwijs dat zij verzorgen.

En het mooie is: de docenten hebben HKUX ook veel te bieden. Kennis van hun eigen werkveld, een stevig netwerk en zicht op nieuwe ontwikkelingen. Vanuit de samenwerking tussen docenten en HKUX ontstaat zo een gelaagd programma rondom creatief ondernemerschap voor studenten.



MET WIE?



GERRIT SMIT

AD CONNECTED DESIGN - MAKER EN DOCENT

WAT HEBBEN WE SAMEN GEDAAN DIT JAAR?

“Tijdens het vak markt wat ik ontwikkel merkte ik dat studenten een bepaald beeld hadden van wanneer je ondernemer bent. Het leek mij daarom een logische stap om hier met HKUX over in gesprek te gaan. Het gesprek mondde uit in een nieuw curriculum. Dit is nog maar het begin, op naar meer samenwerkingen!”

WAT HEEFT DE SAMENWERKING MET HKU VOOR JOU EN DE STUDENTEN OPGELEVERD?

“Ik heb het enorm gemist tijdens mijn eigen studie, en heb het allemaal zelf uit moeten vogelen. En ik zie nu al tijdens de lessen, maar ook bij studenten die ik via HKUX heb ontmoet, wat voor enorme impact dit heeft op hun leven, ook na zo'n studie.”

 [BEKIJK VIDEOPORTRET](#)



JASMIJN DE BOER

SCHOOL DESIGN JAAR 4 - ONDERWIJSPRODUCTENT

WAT HEBBEN WE SAMEN GEDAAN DIT JAAR?

“Ik denk dat wij als kunsthogeschool de verantwoordelijkheid dragen om onze studenten goed voor te bereiden op de beroepspraktijk waarin ze terechtkomen. In die beroepspraktijk wordt er van ons gevraagd om goed te kunnen vertellen over wat we doen, dat je je prijs goed kan bepalen, en dat je je kunt positioneren op een bepaalde manier. Tijdens de EXPOSURE PREP workshops die HKUX samen met ons heeft ontwikkeld, krijgen de studenten handvatten om met deze thema's aan de slag te gaan.”

WAT HEEFT DE SAMENWERKING MET HKU VOOR JOU EN DE STUDENTEN OPGELEVERD?

“De sfeer is heel goed, studenten hebben er zin in en zijn gemotiveerd. Ze lopen echt naar buiten met nieuwe kennis en kunde die ze kunnen inzetten. Ik denk dat HKUX heel waardevol is omdat het echt een plek is waar studenten naartoe kunnen.”

 [BEKIJK VIDEOPORTRET](#)

CYRILLE BLOEMERS

IMAGE & MEDIA TECHNOLOGY - DOCENT

WAT HEBBEN WE SAMEN GEDAAN DIT JAAR?

“Marjolein van HKUX heeft voor een groep vierdejaars van Media (o.a. Image & Media Technology, Animatie en Illustratie) een workshop verzorgd met als titel De juiste financieringsmix voor jouw afstudeerproject. Daarnaast heeft Ingrid van HKUX aan studenten van IMT4 een workshop gegeven over verschillende rollen binnen een samenwerkingsverband.”

WAT HEEFT DE SAMENWERKING MET HKUX VOOR JOU EN DE STUDENTEN OPGELEVERD?

“Voor veel studenten was de workshop van Marjolein een eerste kennismaking met HKUX. Het heeft ze ten eerste op heldere wijze inzicht gegeven in de mogelijke opties die er zijn als het gaat om de financiering van een project. Daarnaast maakte het de studenten ook bewust van en enthousiast over de mogelijkheden die HKUX hen te bieden heeft qua ondersteuning m.b.t. ondernemerschap en ondernemendheid. Persoonlijk was ik zeer te spreken over de aanwezige expertise en de wijze van overdracht. HKUX is een belangrijke partner als het gaat om ‘alles’ rondom ondernemerschap/ondernemendheid en aansluiting op het werkveld. Ik zou elementen graag structureler ‘embedded’ zien binnen het curriculum. Die behoefte spraken studenten achteraf ook uit.”





FRANK KOOLEN

FINE ART + FINE ART AND DESIGN IN EDUCATION - KUNSTENAAR EN DOCENT

WAT HEBBEN WE SAMEN GEDAAN DIT JAAR?

“In samenwerking met HKUX ontwikkelde ik een seminar getiteld ‘Professionaliseren kan je leren’ voor 1e en 2e jaars studenten FA en FADE. De samenwerking bestond uit een inhoudelijke verkenning voorafgaand, het bepalen van het programma en uit een aantal gezamenlijke lessen.”

WAT HEEFT DE SAMENWERKING MET HKU VOOR JOU EN DE STUDENTEN OPGELEVERD?

“Door deze eerste echte samenwerking weet ik veel beter wat HKUX kan bijdragen ten aanzien van studenten Fine Art. Ik vond het bijzonder dat er met veel geduld en inzet inhoudelijk zeer sterk en relevant maatwerk werd geleverd gericht op de mogelijke contexten waar studenten FADE en FA straks mee te maken gaan krijgen. Ook in de voorbereiding heb ik veel gehad aan hun expertise en ik zou in de toekomst graag vaker willen samenwerken.”

KANSEN VOOR DE TOEKOMST?

- Door vanuit een wederzijds belang samen te werken met docenten en studieleiders, zijn er binnen HKU nieuwe ambassadeurs ontstaan die creatief ondernemerschap een warm hart toedragen en weten hoe ze dit op een goede en interessante manier kunnen inzetten voor het kunstonderwijs.
- Er zijn meer samenwerkingen met Schools ontstaan, wat aangeeft dat de wind de goede kant op begint te waaien. We werken aan het verduurzamen van deze samenwerkingen in de toekomst.

CASE 4

CREATIEF TALENT WERKT - ONDERWIJS TOOLKIT VOOR CREATIVE BOUNDARY SPANNING COMPETENTIES

WHAT'S THE CASE?

Vanuit Creatief Talent Werkt verkende HKU samen met AHK en ArtEZ wat er nodig is om een duurzame samenwerking tussen creatieven en organisaties tot stand te brengen, met bij voorkeur maximale impact op maatschappelijke vraagstukken. In 2023/2024 resulteerde dit in twee kennissessies en een geteste toolkit voor creative boundary spanning competenties in het onderwijs. Creatief Talent Werkt is mogelijk gemaakt door Regieorgaan SIA.

WAAROM EEN TOOLKIT?

Het potentieel van creatief talent is enorm, dat wordt ook opgemerkt door het mkb en vertegenwoordigers uit de publieke sector. Creatieven beschikken over innovatiekracht die noodzakelijk is om vanuit een ander perspectief naar complexe vraagstukken te kijken en niet alledaagse oplossingen aan te dragen. Dat is mooi, maar het legt ook een nieuwe verantwoordelijkheid bij kunstenaars en het kunstvakonderwijs.

Hoe bereid je kunststudenten voor op een toekomst waarin ze ook buiten hun eigen domein kunnen werken? Welke vaardigheden moeten daarvoor aan bod komen in het onderwijs en welke niveaus van complexiteit komen hierbij kijken? HKUX ontwikkelde in samenspraak met het kunstonderwijs een toolkit die voor alle disciplines inzetbaar is.



MET WIE?

- Het lectoraat 'waarde(n)vol ondernemen in en door de kunsten' met lector Walter van Andel en associate lector Veerle Spronck.
- Programma Leren/ OOI
- School of Design
- School of Media
- School of Creative Transformation
- Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
- ArtEZ

DE CIJFERS

De toolkit is getest bij studenten, op niveaus bachelor, master en associate degree en bij docenten.

Cijfers uit enquête met 69 reacties van studenten:

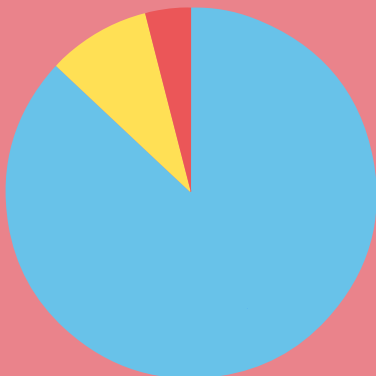
KON JE DE WORKSHOP GOED VOLGEN?

9%

Soms

4%

Nee



87%

Ja

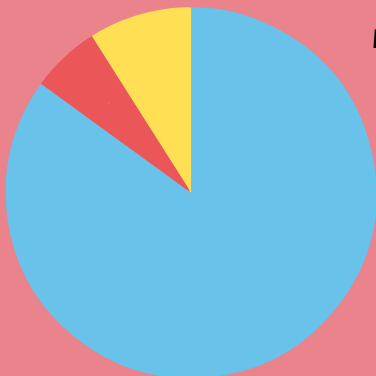
KUN JE WAT JE VANDAAG HEBT GELEERD, IN DE TOEKOMST TOEPASSEN OP JOUW PROJECTEN?

9%

Nee

6%

Misschien



85%

Ja

WEET JE NU WAT EEN STAKEHOLDER IS?

3%

Nee



97%

Ja

65% VAN DE HKU-STUDENTEN heeft HKUX voor de eerste keer leren kennen door deze test workshops.



65%

HKU-STUDENTEN

“De toolkit is gestandaardiseerd, goed te implementeren in en door te werken op meerdere jaarlagen”

DEELNEMER KENNISSESSIE, DOCENT

“De toolkit neemt het ‘zware’ van ondernemen weg”

DEELNEMER KENNISSESSIE, DOCENT

“Heel inspirerend, ik ga zo zekerder een project in met deze basis”

STUDENT BIJ TESTWORKSHOP

WAT HEEFT HET OPGELEVERD?

- Lancering van online magazine [Creatief Talent Werkt](#) met voorbeelden en interviews van projecten tussen kunststudenten en organisaties.
- Een online gepubliceerd blogartikel in Kunstzone magazine.
- Een gepubliceerd onderzoeksartikel in [Kunstzone magazine](#).
- Onderwijsmateriaal voor docenten om in te zetten in hun eigen lessen

WELKE KANSEN ZIJN GECREËRD VOOR DE TOEKOMST?

- Door de toolkit te testen met zowel docenten als studenten, zijn er al veel mogelijkheden ontstaan om het materiaal structureel in het onderwijs te gebruiken. Hierdoor verbeteren we het creatief ondernemerschapsonderwijs.
- Verschillende docenten hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer kennis over de toolkit. We bieden in de toekomst train-de-trainer mogelijkheden aan, als een alternatieve vorm van docentprofessionalisering.
- Creatief Talent Werkt is een best practice binnen de SIA-regeling en zal als voorbeeld dienen in vervolg regelingen.
- Het consortium van HKU, AHK en ArteEZ heeft geleid tot een vruchtbare uitwisseling van kennis over creatief ondernemerschap in kunsthogescholen. Dit consortium wordt in een nieuwe vorm voortgezet, met een bredere landelijke focus op creatief ondernemerschap.

DEUS CHARITAS EST



CASE 5

SAMENWERKING MET EXTERNEN

NETWERKVORMING BEVORDEREN VOOR HKU'ERS

WHAT'S THE CASE?

HKUX staat continu in verbinding met verschillende werkvelden. Externe partners weten hun weg te vinden naar HKU. Zo zijn er talloze samenwerkingen tot stand gebracht tussen onderwijs en partners van buiten, maar ook door het afgestudeerde talent van HKU te koppelen aan betaalde opdrachten. Dit jaar hebben er 72 samenwerkingen plaatsgevonden.

WAAROM ACTIEVE SAMENWERKINGEN MET EXTERNEN?

- Zichtbaarheid HKU'ers vergroten
- Springplank functie waarborgen naar professioneel makerschap
- Goede aansluiting op de arbeidsmarkt
- Belang van samenwerking tussen verschillende disciplines en in andere contexten agenderen en faciliteren
- Studenten en alumni laten profiteren van het warme netwerk van HKU

MET WIE?

BLOWUP MEDIA

1. blowUP media klopte aan bij HKUX om werk te maken rondom duurzaamheid. Dit werd zichtbaar op grote schermen in de binnenstad. Twee alumni hebben hun afstudeerwerk getoond op grote billboards in de binnenstad, een half jaar lang.
2. Door de goede ervaringen, kwam er ruimte voor een volgende samenwerking. Studenten van Media konden hun werk een maand lang vertonen tijdens het I Light U Festival in Hoog Catharijne Utrecht. Docenten van de studies Image and Media Technology werkten mee aan de selectie van het werk.
3. Als kers op de taart schoot een alumna van HKU video's voor HKU Exposure. Deze video's zijn twee weken lang op alle blowUP media schermen zichtbaar geweest in heel Nederland.

WAT HEEFT DE SAMENWERKING OPGELEVERD?

- Een nieuw groot podium en zichtbaarheid van studenten, alumni en HKU
- Betaalde opdrachten voor alumni
- Aandacht voor de lichtpunten van HKU
- Een opdracht voor het onderwijs van School Media
- Nieuw werk voor alumni komend jaar
- Langdurige samenwerking als mediapartner van HKU



JOODS MUSEUM

- 1. Een HKU alumna klopte aan voor een groot samenwerkingsproject met veel kunsthogescholen. Uiteindelijk kreeg HKU exclusiviteit en vrijheid om de samenwerking vorm te geven rondom het erfgoed van Sol Le Witt.**
- 2. Studenten konden zich inschrijven voor een masterclass, waarmee werd voorgesorteerd op de selectie van makers.**
- 3. 20 studenten van Fine Art, Fotografie, Illustratie, Grafisch en Muziek & Technologie zijn als stagiair bij het museum aan de slag gegaan, waar zij internationale professionele begeleiding kregen van The Sol LeWitt Estate. Ook waren 2 docenten en 1 alumna nauw betrokken bij het proces.**

WAT HEEFT DE SAMENWERKING OPGELEVERD?

- Introductie van alternatieve vorm van onderwijs rondom samenwerken met opdrachtgevers in het reguliere onderwijs van twee Schools**
- Crossdisciplinair werken van studenten**
- Werken in een professionele context**
- Landelijke media aandacht voor de makers en HKU, denk aan NRC, Trouw, Parool, de Volkskrant**
- Springplank naar andere grote samenwerkingspartners voor HKU**

GEMEENTE UTRECHT

Gemeente Utrecht benaderde HKU rechtstreeks over vele mogelijkheden om samen te werken: thematische tentoonstellingen passend bij onze lichtpunten, en andere creatief-inhoudelijke samenwerkingen.

1. Twee maanden lang toonden 3 alumni hun eigen werk in het Stadhuis tijdens de expositie 'Reviving Value' over duurzaamheid. In het bijzijn van de Wethouder werd de tentoonstelling afgerond.
2. Daarna toonden 3 alumni een maand lang hun eigen werk in het Stadskantoor rondom de thema's zorg en future health. In samenwerking met Health Hub Utrecht werd het werk vertoond aan zorg directies.
3. De Wethouder werd enthousiast over het werk van afgestudeerden van HKU, en biedt nu jaarlijks ruimte op haar kantoor voor werk van 1 geselecteerde alumnus. De Wethouder vertelt bij veel van haar afspraken over het werk.
4. Tijdens HKU Exposure zocht de Wethouder kleding uit van een fashion student. Deze kleding draagt zij tijdens het gala van het Nederlands Film Festival.

CONCRETE RESULTATEN!

- Een nieuw groot kwalitatief en duurzaam podium voor alumni
- Studenten zien de mogelijkheden van werk tonen na het afstuderen.
- Grote zichtbaarheid op publieke locaties voor alumni en HKU
- Een nieuwe opdracht komend jaar voor 10 tot 20 alumni, rondom klimaatverandering.

WELKE KANSEN ZIJN HIERMEE GECREËERD VOOR DE TOEKOMST?

- Komend jaar vinden er vele spin-offs plaats van recente samenwerkingen.
- Nieuwe partners kloppen aan, zoals toonaangevende musea.
- Door het delen van best practices, ziet het onderwijs in welke kansen er liggen om met het werkveld samen te werken
- Meer ambassadeurs die net als in HKUX inzetten op samenwerkingen met externen
- Er is een grote zichtbaarheid van HKU in de stad. Studenten en docenten leren zo de stad als hun canvas te zien.

4. WIE MAAIEN WIL, MOET ZAAIEN

En we hebben gezaaid! De intentie van HKUX is en blijft dat alles dat we doen uiteindelijk moet leiden tot een verbetering van creatief ondernemerschapsonderwijs binnen HKU. En alles wat we ontwikkelen moet herbruikbaar en toepasbaar zijn voor en door onze creatief professionals. Je zaait en maait, en zaait en maait. Het is een circulair proces.

Reflectie en evaluatie zorgen ervoor dat we ons voortdurend verbeteren. Zo werkt een innovatieve labomgeving. Het positieve daarvan is dat je tot onverwachte uitkomsten komt. Uitkomsten die soms een grotere impact hebben dan je had durven hopen.

DE ROUTE VAN ALUMNA MARTIJNTJE BAARDA

Deze eerste kennismaking met een podium smaakte naar meer. Martijntje studeerde in 2023 af aan de HKU-opleiding Fine Art and Design in Education (FADE), en meldde zich aan voor het **Talentprogramma** van HKUX in najaar 2023 om meer te leren over hoe ze zichzelf als maker kon positioneren en werk kon vinden.

Betweter Festival is partner van HKU en een gedeelte van het festival wordt geprogrammeerd door HKU met grote inbreng van HKUX. Martijntje kreeg de kans om te exposeren met haar afstudeerwerk en greep de kans met beide handen aan.

Door de partners van HKUX ontketende dit programma meerdere opdrachten voor Martijntje.

Ze maakte in **opdracht** van Casas Wonen illustraties voor grote bouwdoeken en exposeerde in Utrecht binnenstad en Leidsche Rijn Centrum.

Ze **exposeerde haar eigen werk** tijdens Culturele Zondag bij het Stadhuis.

Ze reageerde op een **open call** van Stichting de Resident en kon als kunstenaar aan de slag bij Gastatelier De Vindplaats.

Een aantal maanden later keerde Martijntje terug naar haar opleiding FADE, vertelde ze over haar geleerde lessen bij docenten en gaf ze een **gastles** voor studenten.

Ook deelde Martijntje tijdens de HKU Inspiratiedag aan medewerkers haar **ervaringen met HKUX en het ondernemen**.

Ondertussen kwamen FADE en HKUX steeds meer in contact met elkaar om te kijken waar er kansen lagen om **samen te werken**.

Op korte termijn dachten Annette Knol en Marjolein Marzacu (HKUX) mee met Frank Koolen (docent Fine Art) over een **seminar** met aandacht voor ondernemen genaamd "Professionaliseren kan je leren". In juni 2024 is deze succesvol afgerond.

HKUX neemt de opgedane kennis mee om met andere studies soortgelijke seminars te kunnen starten, en FA(DE) heeft nieuwe handvatten om (in samenwerking met HKUX en het docententeam) ondernemen nog beter in het onderwijs te verwerken.

Concluderend, 1 student kan met de juiste tools zorgen voor een versterking van het juiste en laagdrempelige ondernemerschapsonderwijs!

 **BEKIJK VIDEOPORTRET**



DE ROUTE VAN PROJECT CREATIEF TALENT WERKT

Gezamenlijke aanvraag met AHK, ArtEZ en HKU bij SIA in 2021 voor Creatief Talent Werkt

Aansluiting HKU lectoraat Waarde(n) vol ondernemen in en door de kunsten & onderzoeker en docent KE Paul van Amerom

Aansluiting onderwijs Design, Media, Muziek en Technologie en Kunst & Economie zowel bij eerste pilots met MKB, als bij het later testen van de toolkit.

Inbreng van een 'nieuwe' lens voor het onderwijs vanuit een groot Europees project "IRIS". Willem-Jan Renger (HKUX) introduceert de creative boundary spanning skills bij HKU.

Aansluiting programma Leren om de skills te vertalen naar alle niveaus van bachelor, master en AD.

De resultaten van Creatief Talent Werkt worden tijdens kennissessies gedeeld met kunsthogescholen binnen het consortium, maar ook met kunstacademies daarbuiten.

De creative boundary spanning skills en kennis worden vertaald naar Engels, en ingezet voor een groot Europees project 'Cyanotypes'.

Ondertussen onderhouden we vanuit we vanuit HKUX contact met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om resultaten te delen en trends in de gaten te houden rondom ondernemerschap.

De samenwerking tussen AHK, ArtEZ en HKU levert veel op: gezamenlijke kennis, netwerk en draagvlak. Het Creatief Talent Werkt project geeft impuls aan een ander soort samenwerking.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Rvo) sluit aan bij een kennissessie van Creatief Talent Werkt en ziet mogelijkheden in een landelijk netwerk rondom ondernemerschap in de kunsten.

AHK, ArtEZ en HKU schrijven in nieuwe samenstelling een aanvraag bij RvO voor het lanceren van een Community of Practice Creatief Ondernemerschap binnen het hoger kunstonderwijs en krijgen deze toegekend. In november 2024 vindt de kick-off van de community of practice plaats bij HKU.

Concluderend, 1 project kan met het juiste team en netwerk impact maken op veel andere grootschalige HKU projecten. $1 + 1 = 3$, of misschien in dit geval wel $= 5$. Deze impact was niet mogelijk geweest door de samenwerking, steun en trouwe hulp van meerdere HKU-collega's en afdelingen.



DIT WAS DE IMPACT VAN HKUX IN 2023/2024

We blijven streven om vanuit HKU bij te dragen aan een weerbare en wendbare creatieve sector, waarin onze studenten en afgestudeerden een hoofdrol spelen.

We blijven inzichten delen op gebied van creatief ondernemerschap om samen met docenten ons onderwijs te versterken.

We wisselen opgedane kennis uit met partners in de creatieve industrie en daarbuiten. Dat doen we samen. Samen met studenten, docenten, leidinggevenden en natuurlijk iedereen binnen HKU die zich inzet voor Creatief Ondernemen.

Dank aan iedereen die bijgedragen heeft aan dit rapport. Op naar een nieuw jaar waarin we HKU'ers het vertrouwen geven in hun toekomst. Zodat zij als makers, kunstenaars, performers, ontwerpers, creatief professionals goed kunnen landen én kunnen bijdragen aan een weerbare sector.

5. TEAM HKUX



ARLETTE KERKHOF
Programmamanager Creatief
Ondernemerschap

Waarvoor kun je bij Arlette aankloppen?

- Positionering in het werkveld
- Waardebepaling
- Leiderschap
- en nog veel meer...

Mail arlette.kerkhof@hku.nl



ANNETTE KNOL
Coördinatie, Productie &
Community

Waarvoor kun je bij Annette aankloppen?

- Subsidies en fondsen
- Netwerken in de kunsten
- Verbinding kunst en wetenschap
- en nog veel meer...

Mail annette.knol@hku.nl



MARJOLEIN MARZACU
Kennis en impact maken
Creatief Ondernemerschap

Waarvoor kun je bij Marjolein aankloppen?

- Doelgroepen bepalen en impact maken
- Crowdfunding, fondsen en donateurs
- Persoonlijke en professionele groei
- en nog veel meer...

Mail marjolein.marzacu@hku.nl



JITSKE HIRS
Interne en externe relaties

Waarvoor kun je bij Jitske aankloppen?

- Samenwerken met organisaties
- Acquisitie opdrachtgevers
- Netwerk opbouwen
- en nog veel meer...

Mail jitske.hirs@hku.nl



WILLEM-JAN RENGER
Onderwijsinnovatie

Waarvoor kun je bij Willem-Jan aankloppen?

- Advies rond complexe projecten met belanghebbenden
- Je rol als maker/ontwerper in samenwerking
- Werkvormen en ludodidactiek
- en nog veel meer...

Mail willem-jan.renger@hku.nl



INGRID MOOIJ
(Docent)professionalisering

Waarvoor kun je bij Ingrid aankloppen?

- Docentprofessionalisering
- Learning communities
- Leven lang ontwikkelen als creatief ondernemer
- en nog veel meer...

Mail ingrid.mooy@hku.nl



TOM VAN DE WETERING
Business innovatie

Waarvoor kun je bij Tom aankloppen?

- Verdienmodellen
- Ondernemen met creatieve technologie
- Generatieve AI in je maakproces en ondernemerschap
- en nog veel meer...

Mail tom.vandewetering@hku.nl



OKTOBER 2024